

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 30.05.1988 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1988 do: 19.12.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

80

NARIADENIE VLÁDY

Československej socialistickej republiky

zo 16. mája 1988

o určovaní kondícií, klasifikácii zásob výhradných ložísk a o posudzovaní, schvaľovaní a štátnej expertíze ich výpočtov

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 13 ods. 5 a podľa § 14 ods. 6 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon):

PRVÁ ČASŤ KONDÍCIE

§ 1

Všeobecné a osobitné kondície a ich určenie

(1) Všeobecné kondície sa určujú na vyhodnocovanie a výpočet zásob ložísk vyhradených nerastov a tých ložísk nevyhradených nerastov, ktoré sú vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva (ďalej len „výhradné ložisko“) v etape vyhľadávacieho a predbežného ložiskového prieskumu. Všeobecné kondície sa určujú podľa súčasných technických a ekonomických podmienok so zreteľom na predpokladané podmienky získavania nerastnej suroviny v dlhodobom výhľade z domácich zdrojov alebo zo zahraničia.

(2) Osobitné kondície sa určujú na vyhodnocovanie a výpočet zásob výhradného ložiska alebo jeho časti v etape podrobného a ťažobného prieskumu, ako aj na hospodárenie so zásobami výhradného ložiska. Podľa potreby možno určiť osobitné kondície aj pre vyhodnotenie a výpočet zásob výhradného ložiska alebo jeho časti v etape predbežného, prípadne vyhľadávacieho ložiskového prieskumu. Osobitné kondície sa určujú pre ložisko alebo jeho časť podľa geologických a banskotechnických pomerov ložiska a technických možností dobývania, úpravy a zušľachtovania, prípadne aj spracovania nerastu v súlade so súčasnými technickými a ekonomickými podmienkami získavania nerastnej suroviny z domácich zdrojov alebo zo zahraničia. Osobitné kondície musia zabezpečovať racionálne využitie výhradného ložiska.

§ 2

Ukazovatele kondícií

(1) Pre zaradenie zásob výhradného ložiska alebo jeho časti (teleso, obzor, blok) do bilančných alebo nebilančných zásob (§ 6) sa použijú podľa druhu nerastu a charakteru ložiska tieto ukazovatele kondícií:

a) minimálne množstvo bilančných zásob a pri ložiskách tekutých a plyných nerastov aj minimálne prítoky do jedného vrtu,

- b) minimálny priemerný obsah úžitkových zložiek a maximálny priemerný obsah škodlivých zložiek,
- c) minimálny obsah úžitkových zložiek a maximálny obsah škodlivých zložiek v okrajovej vzorke, ktorú možno ešte zahrnúť do obrysu bilančných alebo nebilančných zásob,
- d) minimálny priemerný obsah úžitkových zložiek a maximálny priemerný obsah škodlivých zložiek v okrajovom diele, ktoré možno zahrnúť do obrysu bilančných alebo nebilančných zásob,
- e) požiadavky na chemickotechnologické, prípadne fyzikálno-mechanické vlastnosti nerastnej suroviny,
- f) minimálna hrúbka ložiska (vrstvy, sloja alebo žily), prípadne vo vzťahu k jeho sklonu,
- g) maximálna hĺbka uloženia ložiska pri hlbinnom dobývaní alebo maximálny skrývkový pomer pri povrchovom dobývaní,
- h) maximálna hrúbka vložiek hluchých hornín alebo vložiek nevyhovujúcich ukazovateľom kondícií, ktoré sa ešte zahŕňajú do obrysu bilančných zásob.

(2) Okrem ukazovateľov kondícií podľa odseku 1 sa použijú ďalšie ukazovatele kondícií nevyhnutné pre posúdenie vhodnosti zásob výhradného ložiska alebo jeho časti na využitie, prípadne sa určí, akým spôsobom sa jednotlivé ukazovatele navzájom prepočítavajú.

(3) Ukazovatele akosti nerastov, prípadne ich technologických vlastností sa môžu určiť tiež odkazom na technické normy.

§ 3

Spracovanie návrhu kondícií

(1) Spracovanie návrhu všeobecných kondícií zabezpečuje pre ústredný orgán štátnej správy, ktorému prislúcha ich určenie, ním poverená organizácia.

(2) Spracovanie návrhu osobitných kondícií zabezpečuje správca, prípadne trvalý užívateľ výhradného ložiska. Ak je správcom výhradného ložiska organizácia vykonávajúca jeho prieskum, spracúva návrh v súčinnosti s organizáciou, ktorá bude výhradné ložisko využívať.

(3) Správca, prípadne trvalý užívateľ výhradného ložiska spracuje návrh nových osobitných kondícií výhradného ložiska alebo jeho časti, ak sa zmenia banskotechnické, spracovateľské alebo ekonomické podmienky jeho využitia, najmä v dôsledku nových poznatkov o ložiskovom vývoji, zmien výrobných nákladov, cien alebo nákladových limitov.

(4) Nákladové limity určia záväzné maximálne výrobné náklady, pri ktorých je získavanie nerastnej suroviny z domácich ložísk ešte národohospodársky účelné.

(5) Návrhy kondícií musia byť technicky a ekonomicky odôvodnené. Podľa potreby sa spracúvajú vo variantoch.

DRUHÁ ČASŤ

KLASIFIKÁCIA ZÁSOb VÝHRADNÝCH LOŽÍSK

§ 4

Zásoby výhradného ložiska

(1) Zásoby výhradného ložiska (ďalej len „zásoby“) sú zistené a overené množstvá nerastov ložiska alebo jeho časti bez ohľadu na straty pri dobývaní.

(2) Doteraz nezistené a neoverené nerasty, ktorých existencia ložísk sa len predpokladá, sú prognózne zdroje. Klasifikáciu prognózných zdrojov upravujú osobitné predpisy.¹⁾

§ 5 **Kategórie zásob**

(1) Podľa stupňa preskúmanosti výhradného ložiska alebo jeho časti a znalosti jeho úložných pomerov, akosti a technologických vlastností nerastov a banskotechnických podmienok sa zásoby klasifikujú na kategórie A, B, C1 a C2 za podmienok uvedených v prílohe tohto nariadenia.

(2) Ak výhradné ložisko obsahuje niekoľko úžitkových zložiek, klasifikujú sa ich zásoby do jednotlivých kategórií uvedených v odseku 1 podľa dosiahnutého stupňa ich preskúmanosti a znalosti.

§ 6 **Bilančné a nebilančné zásoby**

(1) Podľa vhodnosti na hospodárske využitie sa zásoby klasifikujú na základe kondícií na bilančné a nebilančné zásoby.

(2) Bilančné zásoby sú zásoby, ktoré sú využiteľné v súčasnosti. Vyhovujú existujúcim technickým a ekonomickým podmienkam využitia výhradného ložiska.

(3) Nebilančné zásoby sú zásoby, ktoré sú v súčasnosti nevyužiteľné, pretože nevyhovujú existujúcim technickým a ekonomickým podmienkam využitia, ale sú podľa predpokladu využiteľné v budúcnosti s ohľadom na očakávaný technický a ekonomický vývoj alebo na očakávanú zmenu banskotechnických podmienok využitia výhradného ložiska.

§ 7 **Voľné a viazané zásoby**

(1) Podľa prípustnosti na dobývanie, podmienenej technológiou dobývania, bezpečnosťou prevádzky a určenými ochrannými piliermi, sa zásoby klasifikujú na voľné a viazané zásoby.

(2) Viazané zásoby sú zásoby v ochranných pilieroch povrchových a podzemných stavieb, zariadení a banských diel, ako aj v pilieroch určených na zaistenie bezpečnosti prevádzky a ochrany chránených záujmov. Ostatné zásoby sú voľné zásoby.

§ 8 **Spôsobilosť zásob výhradného ložiska na využitie**

(1) Klasifikácia zásob do kategórií, ich členenie na bilančné a nebilančné zásoby a voľné a viazané zásoby je podkladom pre posudzovanie ich spôsobilosti na využitie.

(2) Potrebné množstvo bilančných zásob, pomer ich kategórií a ďalšie podmienky prípravy výhradného ložiska alebo jeho časti pre investičnú a inú hospodársku činnosť upravuje podľa zložitosti výhradného ložiska, jeho geologickej stavby a pravidelnosti rozmiestnenia jeho úžitkových a škodlivých zložiek, prípadne podľa vývoja kolektorských hornín osobitný predpis.²⁾

TRETIA ČASŤ
POSUDZOVANIE, SCHVALOVANIE A ŠTÁTNA EXPERTÍZA VÝPOČTOV ZÁSOb VÝHRADNÝCH
LOŽÍSK

§ 9

Výpočet zásob predkladá na posúdenie, schválenie a štátnu expertízu správca výhradného ložiska a pri výhradnom ložisku odovzdanom do trvalého užívania jeho trvalý užívateľ, pokiaľ si predloženie nevyhradili orgány, do pôsobnosti ktorých správca alebo trvalý užívateľ patrí.

§ 10

(1) Komisia pre klasifikáciu zásob ložísk nerastných surovín (ďalej len „komisia“) vykonáva štátnu expertízu správnosti výpočtu zásob výhradného ložiska v týchto prípadoch:

- a) pri prevode správy výhradného ložiska, pokiaľ sa o tom dohodnú orgány, do pôsobnosti ktorých patrí odovzdávajúca a preberajúca organizácia,
- b) pri preskúmanom výhradnom ložisku pripravovanom pre investičnú výstavbu bane alebo lomu, úpravne, prípadne spracovateľského závodu,
- c) pri preskúmanom výhradnom ložisku slúžiacom ako podklad pre určenie dobývacieho priestoru,
- d) ak sa v dôsledku nových osobitných kondícií (§ 1 ods. 2) alebo nových poznatkov o vývoji výhradného ložiska podstatne zmenil stav zásob, ktorý posudzovala komisia, a spracovanie nového výpočtu uložil správcovi, prípadne trvalému užívateľovi výhradného ložiska ústredný orgán, do pôsobnosti ktorého správca alebo trvalý užívateľ patrí,
- e) pri ložisku vyhradeného nerastu s končiacou ťažbou, pokiaľ sú v ňom nevydobyté zásoby,
- f) pri výhradnom ložisku, ktoré určí príslušný ústredný plánovací orgán na posúdenie podkladov pre zabezpečenie plánov rozvoja národného hospodárstva.

(2) Komisia si môže k predloženému výpočtu zásob vyžiadať stanovisko ústredného geologického orgánu republiky alebo ústredného orgánu, v pôsobnosti ktorého sa majú zásoby využívať, a v odôvodnených prípadoch mu navrhnúť preverenie kondícií.

§ 11

(1) Lehota na vykonanie štátnej expertízy správnosti výpočtu zásob komisiou je maximálne šesť mesiacov od jeho predloženia (doplnenia).

(2) Lehota na predloženie stanoviska vyžiadaného komisiou podľa § 10 ods. 2 je tridsať dní od jeho vyžiadania.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

§ 12

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

Štrougal v. r.

**Príloha nariadenia vlády ČSSR č. 80
1988 Zb.****PODMIENKY PRE ZARAĐOVANIE ZÁSOb DO KATEGÓRIÍ****I. Zásoby kategórie A**

1. Do kategórie A sa zaraďujú zásoby, pri ktorých sú:

- 1.1. podrobne známe úložné a štruktúrno-tektonické pomery, tvar a rozmery výhradného ložiska (jeho časti) s vymedzením hluchých úsekov a úsekov nezodpovedajúcich ukazovateľom kondícií, ako aj priebeh a amplitúda porúch, ktoré ovplyvňujú ich vydobytie; pri ložiskách tekutých a plyných nerastov je známy aj charakter zmien kolektorských vlastností produktívneho obzoru, sýtenie a priepustnosť kolektorov;
- 1.2. určené a priestorovo vymedzené druhy a technologické typy nerastnej suroviny a je určené ich mineralogické a petrografické zloženie, akosť a technologické vlastnosti s rozmiestnením a podrobným vymedzením úžitkových a škodlivých zložiek, ktoré ovplyvňujú ich využitie;
- 1.3. prevádzkovo overené technologické postupy ich úpravy, zušľachťovanie, prípadne spracovanie zabezpečujúce racionálne využitie nerastnej suroviny;
- 1.4. overené geologické a banskotechnické (hydrogeologické, inžinierskogeologické a iné) faktory ovplyvňujúce podmienky dobývania s podrobnosťou umožňujúcou racionálne a bezpečné dobývanie výhradného ložiska; pri ložiskách tekutých a plyných nerastov je tiež prevádzkovo overená závislosť produktivity vrtov na zmene tlaku.

2. Obrys zásob kategórie A sa vymedzuje pri ložiskách tuhých nerastov vrtmi, banskými dielami a odkryvmi, ktorých výsledky zodpovedajú ukazovateľom kondícií; pri ložiskách tekutých a plyných nerastov sa vymedzuje vrtmi, ktoré vykazujú priemyselné prítoky, a extrapoluje sa až po hranicu ich produkčnej vzdialenosti, pokiaľ sú na to geologické predpoklady potvrdené výsledkami geofyzikálnych prác.

II. Zásoby kategórie B

1. Do kategórie B sa zaraďujú zásoby, pri ktorých sú:

- 1.1 podrobne známe rozmery, základné zvláštnosti a premenlivosť tvaru, vnútornej stavby a úložných pomerov výhradného ložiska (jeho časti) so základným vymedzením hluchých úsekov a úsekov nezodpovedajúcich ukazovateľom kondícií, ako aj priebeh a amplitúda porúch, ktoré ovplyvňujú ich vydobytie; pri ložiskách tekutých a plyných nerastov je známy aj charakter zmien kolektorských vlastností produktívnych obzorov a ich sýtenie;
- 1.2 určené a v hlavných rysoch priestorovo vymedzené druhy a technologické typy nerastnej suroviny s určením ich mineralogického a petrografického zloženia, akosti a technologických vlastností a je známy charakter rozmiestnenia úžitkových a škodlivých zložiek, ktoré ovplyvňujú ich využitie;
- 1.3 poloprevádzkovo overené technologické postupy ich úpravy, zušľachťovania, prípadne spracovania zabezpečujúce racionálne využitie nerastnej suroviny;
- 1.4 známe geologické a banskotechnické (hydrogeologické, inžinierskogeologické a iné) faktory ovplyvňujúce racionálne a bezpečné dobývanie výhradného ložiska.

2. Obrys zásob kategórie B sa pri ložiskách tuhých nerastov vymedzuje vrtmi, banskými dielami a odkryvmi, ktorých výsledky zodpovedajú ukazovateľom kondícií. Obrys zásob kategórie B možno výnimočne extrapolovať od týchto vrtov, banských diel a odkryvov za predpokladu pravidelného vývoja ložiska maximálne do tretiny ich vzájomnej vzdialenosti, pokiaľ sú na to geologické predpoklady. Obrys zásob kategórie B sa pri ložiskách tekutých a plyných nerastov vymedzuje vrtmi s pozitívnymi výsledkami karotážnych meraní, z ktorých aspoň dva vrty vykazujú priemyselné prítoky, a extrapoluje sa maximálne do produkčnej vzdialenosti od vrtov, pokiaľ sú na to geologické predpoklady, najmä ak sú potvrdené výsledky geofyzikálnych prác.

III. Zásoby kategórie C1

1. Do kategórie C1 sa zaraďujú zásoby, pri ktorých sú:
 - 1.1. známe v celkových rysoch tvar a rozmery výhradného ložiska (jeho časti), základný charakter úložných pomerov a vnútornej stavby, ich premenlivosť a možné tektonické porušenie; pri ložiskách tekutých a plyných nerastov sú známe tiež základné rysy rozsahu a akosti produktívneho obzoru;
 - 1.2. známe druhy a technologické typy nerastnej suroviny, obsah ich úžitkových a škodlivých zložiek s ich mineralogickou a petrografickou charakteristikou a všeobecné zákonitosti ich priestorového rozmiestnenia;
 - 1.3. charakterizované modelovou alebo laboratórnou skúškou ich technologické vlastnosti tak, aby sa preukázala ich využiteľnosť a hospodársky význam;
 - 1.4. známe v základných rysoch geologické a banskotechnické (hydrogeologické a iné) faktory podmieňujúce ich dobývateľnosť.
2. Obrys zásob kategórie C1 sa pri ložiskách tuhých nerastov vymedzuje vrtmi, banskými dielami a odkryvmi, výsledky ktorých zodpovedajú ukazovateľom kondícií, a extrapoluje sa od nich maximálne do polovice ich vzájomnej vzdialenosti, pokiaľ sú na to geologické predpoklady, najmä ak sú potvrdené výsledky geofyzikálnych alebo geochemických prác. Obrys zásob kategórie C1 sa pri ložiskách tekutých a plyných nerastov vymedzuje priemetom hraníc ložiska, pokiaľ sú na to geologické predpoklady, najmä ak sú potvrdené výsledkami geofyzikálnych prác. Na tejto ploche musia byť karotážnými meraniami pozitívne hodnotené vrty, pričom jeden z nich musí mať priemyselný prítok. Pokiaľ obrys zásob kategórie C1 prilieha k obrysu zásob kategórie B alebo A, nemusí byť na tejto ploche vrt s priemyselným prítokom.

IV. Zásoby kategórie C2

1. Do kategórie C2 sa zaraďujú zásoby, pri ktorých sú:
 - 1.1. odvodené tvar a rozmery, úložné pomery a vnútorná stavba výhradného ložiska (jeho časti) z geologických, prípadne geofyzikálnych alebo geochemických údajov a sú potvrdené ojedinelými vrtmi, banskými dielami a odkryvmi; pri ložiskách tekutých a plyných nerastoch sú preukázané aspoň jedným vrtom s pozitívnymi výsledkami čerpacích skúšok;
 - 1.2. určené akosť, mineralogické a petrografické zloženie a technologické vlastnosti na základe výsledkov laboratórných skúšok alebo sú odvodené analogicky z obdobných ložísk;
 - 1.3. odvodené geologické a banskotechnické (hydrogeologické a iné) faktory podmieňujúce ich dobývateľnosť z vykonaných prieskumných diel (1.1.) alebo na základe analógie z obdobných ložísk.
2. Obrys zásob kategórie C2 sa vymedzuje pri ložiskách tuhých, tekutých a plyných nerastov hranicami priaznivých geologických štruktúr alebo komplexov hornín v súlade s výsledkami ojedinelých vrtov, banských diel a odkryvov, ako aj geofyzikálnych a geochemických prác. Zásoby kategórie C2 sa extrapolujú tiež za obrys zásob vyšších kategórií, pokiaľ sú na to geologické predpoklady.
3. Do zásob kategórie C2 sa zaraďujú aj zásoby preskúmané podrobnejšie, než je uvedené v bode 1., ak pre veľmi zložitú geologickú stavbu a veľmi nerovnomerné rozmiestnenie úžitkových a škodlivých zložiek sa nezískali znalosti požadované pre zaradenie zásob do kategórie C1.

- 1) § 10 zákona ČNR č. 62/1988 Zb. o geologických prácach a o Českom geologickom úrade.
§ 10 zákona SNR č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickom úrade.
- 2) Tretia časť vyhlášky Českého geologického úradu č. 85/1988 Zb. o postupe pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk z hľadiska ochrany a racionálneho využitia nerastného bohatstva a o oznamovaní výskytu ložiska vyhradeného nerastu, jeho odmieňaní a o úhrade nákladov.
Tretia časť vyhlášky Slovenského geologického úradu č. 86/1988 Zb. o postupe pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk z hľadiska ochrany a racionálneho využitia nerastného bohatstva a o oznamovaní výskytu ložiska vyhradeného nerastu, jeho odmieňaní a o úhrade nákladov.

